

В. Ф. КАПЦА, д-р філос. наук, проф., О.А. МОРГУН, канд. філос. наук, доц.
Криворізький національний університет

НООСФЕРНИЙ ТИП НАУКОВОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ І БАЗИСНА МОРФОЛОГІЯ НОО-МИСЛЕННЯ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ НООСФЕРНО-НОМОНОЛОГІЧНОГО ПІЗНАННЯ

Пізнавальна методологія сучасної філософії науки одним із найбільш перспективних трендів свого розвитку має номонологічний напрям ноосферного пізнання. На цьому напрямі реалізується номонологічно-покладена закономірність в досяганні ноосферної ступені пізнавального процесу на основі формування ноосферного світорозуміння та розвитку ноосферно-наукового мислення, що приймає випереджально аферентивний та нелокально-екзистенційний характер в разі складного ментально-рефлексивного «інтенційно-висвічування» майбутніх станів дійсної реальності (М.Хайдеггер). Номонологічно закономірний характер подібна психоментальна дія приймає, коли внутрішні тензи «інтенційного напруження» переходять у зовнішні «проективні екзистенціали» для здійснення «ноосферного форсайта» в ціленаправлених номонологічно-креативних актах «інтенція-екзистенція» ноо-суб'єкта при його духовно-творчій самореалізації [1]. Ноосферна синергія викликає в разі креативно-синергетичного сенситу (КСС), коли на основі суб'єкт-об'єктної «S-O єдності» буття і мислення здійснюється періодично-фазовий ПФ-синергоперехід від «проективної реальності» в менталосфері ноо-суб'єкта до її онтологічно-дійсного стану у відповідній «екзистенціальній представленості», насамперед, як «наукової реальності» ноосферного знання [2]. Номонологію цього трансформативного процесу з переходом до ноосферного типу мислення можна сутнісно виявити за формулою: S-інтенція → КСС-синергоперехід → Об-екзистенція → Ноо-мислення → Ноо-пізнання». В ноосферному пізнанні наукове мислення номонологічно-розширений та метасистемний характер дослідження понадвеликих та понадскладних синергосистем високої онтологічної розмірності з понадвеликою кількістю інформації і безмежним інформаційно-синергетичним ресурсом (Г.Хакен) [3]. Ноосфера наукового мислення і пізнання в якості ноосферно-наукової реальності» (ННР) і ноо-науки виникає в разі «ноосферно-реальнісного форсайту» (НРФ) і номонологічно-програмованої трансфорації (НПТ) інформаційно-синергетичного ресурсу (ІСР інфосфери) в ноосферно-креативний ресурс (НКР) ноо-науки (НН НКР) за наступною дискурс-логістикою: «ІСР інфосфери → НРФ (НПТ) → НН НКР → гносеологія ноо-науки → ННР». Цей процес у його номонологічній послідовності та синхронізації відбувається в ментально-операційних актах ноо-мислення за відповідною базисною морфологією ноосферно-ментальних процесів. Це 5 основних форм здійснення ноо-ментальних дій як креативних актів ноосферного мислення. А саме: (1) інформаційно-гносеологічна візуалізація проективної ноо-реальності в часовпросторовій ЧП-єдності варіативних континуальних утворень; (2) моделюючі екзистенційні конструкти в топологічній єдності онтичних проєкцій в фрактальних композиціях дійсної онтореальності; (3) трансформативна реконструкція і ноо-актуалізація вищевимірної дійсності в якості ноометричного реалогнозіса і єдності всіх пізнавальних гносеосфер; (4) інформаційно-програмуючий форсайт ноо-реальності в єдності різних її онтотипів, інваріантах стереодинамічних онтосів та в локусах їх об'єктної натуралізації; (5) номонологічна ідентифікація ноо-реальності на операційну автентичність (як єдиної цілості) в онтологічній здатності до самореалізації і саморегулювання. Висока ступінь ноо-ментальних процесів пізнання підвищує і пізнавальний рівень наукових досліджень. Це ноосферний рівень пізнання, що утворюється над емпіричним, теоретичним, інформаційним та «змішаним» (інтегрованим) рівнями наукового пізнання. Це не тільки більш високий, але й якісно вищий номонологічно-пізнавальний рівень з якісно новими ноосферно-технологічними практиками здійснення наукових досліджень.

Список літератури

1. Капіца В.Ф. Філософія науки: інноваційна методологія та епістемологія ноосферного зросту знань. - Монографія. Книга 3. - Кривий Ріг: Видав. центр ДВНЗ «КНУ», 2018 – 731 с.
2. Капіца В.Ф. Філософія і методологія ноо-науки: дослідні програми з ноосферних технологій та їх НТ-практики в проектних ноо-інноваціях – Монографія. Книга 4. – Кривий Ріг: Видав. центр ДВНЗ «КНУ», 2019. – 939 с.
3. Хакен Г. Інформація і самоорганізація – М.: Мир, 1991. – 240 с.